

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Департамент освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської адміністрації)
Київський університет імені Бориса Грінченка**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД
ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ:
СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ**

18 травня 2018 р.

**Київ
2018**

УДК: 37.091.12:159.9]:005.336

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психолого-педагогічний супровід професійного розвитку педагогічних працівників: стан і перспективи впровадження», 18 травня 2018 р./ За заг. редакцією Войцехівського М.Ф., Івашньої С.В. – К.: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2018 – 112 с.

У збірнику узагальнено матеріали доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психолого-педагогічний супровід професійного розвитку педагогічних працівників: стан і перспективи впровадження», що відбулась у Інституті післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка 18 травня 2018 р.

УДК: 37.091.12:159.9]:005.336

**© Інститут післядипломної педагогічної освіти
© Київський університет імені Бориса Грінченка
2018**

ЗМІСТ

ВСТУП	5
Вознюк О.М. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	6
Загурська С.М. НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	15
Заєць І.В.,ПРОФОРІЄНТАЦІЙНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВІДУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	19
Закомірний І.М. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІВЧИТЕЛІВ ВЕЧІРНИХ ШКІЛУ КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА».....	24
Зінченко С.В. НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ У СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	29
Іванюк І. В. ВИКОРИСТАННЯ СУПЕРВІЗІЇ ТА ІНТЕРВІЗІЇ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ У РОБОТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	35
Івашньова С.В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОГРАМИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	42
Лигоміна Т.А. ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ ЯК ЗАСІБ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	47
Линьов К.О. РІВЕНЬ ВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ М. КИЄВА.....	52
Машкіна С.В.ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРАКТИКИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ: УМОВИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ВПРОВАДЖЕННЯ	57
Мерзлякова О.Л., Якубов С.В. СУПРОВІД РАННЬОГО ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ ШКОЛЯРІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА	68
Олексенко С.В. ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ПЕДАГОГА В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	74

- молоді і спорту) / О.С. Боднар, І.Г.Запорожан, А.Й.Романюк.– Тернопіль: Астон, 2011. – 312с.
2. Войцехівський М.Ф, Івашньова С.В. Професійна діяльність педагога: проблеми і шляхи їх вирішення/ М.Ф.Войцехівський, С.В.Івашньова / Засоби навчальної та науково-дослідної роботи., 2016 - №(46) – с.28-39.
 3. Про освіту. Закон України./ Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39

УДК: 37.091.12:159-051]:005.336.2

Лигоміна Т.А.,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ ЯК ЗАСІБ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Сучасний етап реформування освіти є ерою принципово нових знань і способів пізнання, що ставить перед фахівцями нові завдання. Наразі вже недостатньо бути просто професійно компетентним, мати спеціальні знання, уміння, навички з конкретної спеціальності, необхідно бути творчим, активним, відкритим до нового, постійно професійно самовдосконалюватися та бути цікавим для оточуючих, а отже, формувати і використовувати власний професійний імідж.

Особливу роль професійний імідж відіграє у професійній діяльності практичного психолога закладу освіти, адже за допомогою іміджу найбільш помітно для інших людей розкривається особистість, її якості, можливості, знання, формується певне враження про людину. Цілеспрямовано створений імідж дозволяє особистості найбільш ефективно презентувати себе оточуючим, що гарантує успіх у професійній та особистісній самореалізації.

Проблема професійної та особистісної самореалізації є однією із значущих як у науці, так і в суспільстві в цілому. Сучасна соціальна ситуація кардинально змінила соціальні уявлення і цінності, але породила нове

ставлення, у тому числі і до цінностей професійного розвитку, кар'єрного зростання, просуванні по службі, які існували раніше.

Текст тез. У науковій літературі немає однозначного трактування поняття іміджу. Серед зарубіжних авторів можна виокремити наукові розвідки П. Берда, М. Спіллейн, Б. Швальбе, які пов'язують імідж, насамперед, із зовнішнім виглядом людини. А також Д. Бурстіна, Б. Брюса і К. Мелдер, що розглядали імідж як спеціально створений носій певного роду інформації. І взагалі, поняття «імідж» найчастіше розглядається з точки зору рекламного бізнесу і певної пропаганди, акцентуючи увагу на привабливості та зовнішніх характеристиках.

Питання дослідження іміджу серед вітчизняних науковців також є неоднозначним. Проте ми розділяємо тезу авторів, що імідж покликаний сприяти суб'єкту прообразу в досягненні успіху. (О. Дагаєва, Г. Андреева, О. Перелигіна та ін.)

Імідж як предмет дослідження є мультипарадигмальним, тому в науковій літературі немає одного підходу до вивчення цього феномену. Аналіз психологічної літератури показує, що науковці розглядають імідж з точки зору теорії образу, соціальних уявлень, діяльнісного підходу, як результат інтерсуб'єктної взаємодії тощо.

У своєму дослідженні робитимемо акцент на іміджі як засобі удосконалення професіоналізму практичних психологів, їх самовираженні і самореалізації у професії; самого психолога розглядаємо як носія іміджу та активного суб'єкта діяльності по створенню іміджу. Можливості діяльнісного підходу дають змогу відповісти на питання щодо чинників формування іміджу, можливостей оптимізації, механізмів розвитку.

Обґрунтовуючи застосування теорії діяльності при вивченні професійного іміджу психолога необхідно враховувати такі аспекти: імідж виступає як явище включене в систему людської діяльності та використовується в процесі діяльності (сукупність різних форм діяльності, які взаємодіючи і змінюючи один одного забезпечують формування і

реалізацію особистості професіонала); імідж виникає в процесі діяльності, тобто є продуктом діяльності людини; імідж є феноменом соціальним, тобто створюється під час такого специфічного виду діяльності особистості як спілкування; психолог як носій іміджу є суб'єктом діяльності по створенню власного іміджу.

Професійний імідж як соціальне явище обумовлюється суб'єктами сприйняття, у нашому дослідженні – це учні, батьки, педагоги та адміністрація навчального закладу. Г. Андреева зазначає, що професійний імідж необхідно розглядати як образ, що формується в результаті соціальної перцепції, коли об'єктом сприйняття виступає сам фахівець (психолог), а суб'єктами сприйняття — учні, батьки, педагоги, адміністрація або інші особи, з якими фахівець взаємодіє в ході здійснення професійної діяльності [1].

Сформованість професійного іміджу безпосередньо залежить від того, як вдасться створити вигляд фахівця-професіонала, що відповідає очікуванням інших людей.

Загалом професійний імідж залучає до себе і професіоналізм людини, і її внутрішній світ, і особливості взаємин фахівця з оточенням. Імідж є компонентом особистості, що допомагає психологу сформувати образ фахівця, професіонала своєї справи, налагодити ефективну взаємодію з усіма учасниками навчально-виховного процесу. Імідж професіонала складається з двох частин: уявлення про нього з боку оточення; уявлення професіонала про себе.

Професійний імідж психолога займає одну з ключових позицій у виконанні його професійної діяльності. Ми визначаємо професійний імідж психолога як образ професіонала, що формується у аудиторії іміджу під впливом його професійно-особистісних якостей. Знання структурних елементів та функцій професійного іміджу допомагають у формуванні ефективної взаємодії психолога з отримувачами психологічної допомоги, полегшують встановити контакт, справити необхідне враження.

Вважаємо, що процес творення власного іміджу неминуче призводить до ревізії і корекції професійних результатів та інструментів, що в підсумку позначається на професійній діяльності суб'єкта. Розглядаючи професійну діяльність психолога як особливий вид соціальної діяльності, що характеризується розвитком соціальних зв'язків, особистісним розвитком і самовираженням та створенням якісного професійного продукту діяльності, розділяємо думку Д. Леонтєва, який зазначає, що самореалізація можлива лише на основі здатності бути особистістю, здатності внести соціально значущий внесок в культуру і інших людей [2].

Самореалізація як процес є провідним класом психічних явищ і дозволяє комплексно і системно вивчати життєдіяльність людини. Відповідно до цього самореалізація практичного психолога включає усвідомлення, вибір і реалізацію тих аспектів індивідуальності, які сприяють його самовираженню, реалізації своїх потенцій, формування власної системи смислів, цінностей, мотивів, уявлень про себе, постановку цілей і визначення способів їх досягнення, у тому числі й перетворення себе [3]. Самореалізуючись, особистість задовольняє власні матеріальні й духовні потреби, відбудовує свій соціальний статус, одержує внутрішнє задоволення від процесу і результатів своєї діяльності. Загалом, вважаємо, що самореалізація проявляється у задоволенні психологом своєю професійною діяльністю, відчуття себе професіоналом (високий рівень професійної майстерності) та самоактуалізації особистості як прагнення реалізувати свій потенціал, самоздійснитися.

Все це знаходить своє відображення у професійному іміджі практичного психолога. Адже імідж включає в себе всю особистість, а саме: Я-концепцію, професійну ідентичність фахівця, професійну майстерність, комунікативні вміння, вміння презентувати себе і зовнішню складову.

Важливим аспектом для формування професійного іміджу психолога є іміджева компетентність – це інтегральна якість особистості психолога, що

проявляється у здатності та готовності самостійно і успішно формувати власний імідж.

Формування власного позитивного професійного іміджу практичного психолога складається з етапів:

- I етап – образ ідеального психолога – практичний психолог пізнає для себе образ ідеального психолога, який є у суспільстві, і цей образ немовби застигає у психіці фахівця;

- II етап – уявлення про себе – у процесі власної професійної діяльності відбувається співвіднесення образу психолога-професіонала з власною системою цінностей, особистісними особливостями, формується уявлення про себе як про фахівця;

- III етап – корекційний – відбувається ревізія та корекція власних особистісних рис характеру, професійних якостей і акцентується увага на індивідуальних яскравих позитивних сторонах;

- IV етап – вживанням в образ – психолог пропрацьовує окремі елементи бажаного іміджу та намагається використовувати ці елементи у своїй професійній діяльності.

- V етап – це формування практичним психологом вже власного позитивного професійного іміджу.

Таким чином, постійно вдосконалюючи власний професійний імідж практичний психолог не тільки успішно виконує професійну діяльність, а і наближається до самоактуалізації та самореалізації своєї особистості.

Висновок. Професійний імідж практичного психолога було розглянуто з точки зору діяльнісної парадигми, що дозволяє комплексно охарактеризувати особливості цього феномену як запоруку успішної професійної діяльності психолога. Професійний імідж охоплює всю особистість фахівця, допомагає проявити власні сильні сторони, сприяє самовираженню та самореалізації особистості практичного психолога.

Література:

1. Андреева Г. М. Психология социального познания : Учеб. пособие для студентов высших учебных заведений / Г. М. Андреева. – Издание второе, перераб. и доп. – М. : Аспект Пресс, 2004. – 244 с.
2. Леонтьев Д. А. Самореализация и сущностные силы человека / Д. А. Леонтьев // Психология с человеческим лицом: гуманистическая перспектива в постсоветской психологии : [сб. ст.] / под ред. Д. А. Леонтьева, В. Г. Щур. – Москва : Смысл, 1997. – С. 156–176.
3. Максименко С. Д. Структура та особистісні детермінанти професійної самореалізації суб'єкта / С. Д. Максименко, В. І. Осьодло // Проблеми сучасної психології : зб. наук. праць Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка, Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / [за ред. С. Д. Максименка, Л. А. Онуфрієвої]. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2010. – Вип. 8. – С. 3–19.

УДК:371.11+37.018.554:[81'243]:(477-25)

Линьов К.О., к.н.держ.упр., доцент
Київський університет імені Бориса Грінченка

РІВЕНЬ ВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ М. КИЄВА

Постановка проблеми. Однією з ключових компетентностей, яка затребувана сучасним ринком праці, є здатність людини спілкуватися у багатокультурному середовищі. Важливим є не просто говорити, слухати чи писати іноземною мовою, а вирішального значення набуває феномен міжкультурного спілкування. Саме це, за задумом українських реформаторів, має формуватися та розвиватися у сучасній школі.

Закономірно, що реформа освіти України одним із важливих завдань передбачає володіння іноземними мовами безпосередньо самими працівниками закладів загальної середньої освіти та їх керівниками, як ініціаторів міжнародної комунікації та міжнародної співпраці. Тому